

Hans Blix

Juristen skal inspicere våben

Hans Blix, den stiltfærdige 74-årige svensker, er blevet en nøgleperson i spillet om Irak.

Blix er jurist med speciale i international ret. Og det er ikke kun på det teoretiske område, han er internationalt orienteret. Han har studeret i Sverige, USA og Storbritannien, og har modtaget æresdoktorater i Moskva og Washington.

Også praktisk diplomati er med i værktøjsskassen. I 13 år var han kontorchef i det svenske udenrigsministerium, i to år viceudenrigsminister med ansvar for Sveriges omfattende udviklingsbistand, og endelig også udenrigsminister.

Internationale poster siden 1961

Blix har arbejdet i FN-systemet siden 1961, og i 1981 blev han valgt til generaldirektør for Det Internationale Atomenergiagentur. En post han beklædte frem til sin pensionering i 1997.

© AP GraphicsBank 2002

Da FNs Sikkerhedsråd i december 1999 skulle finde en chef for en reorganiseret våbeninspektion i Irak, endte bolden hos Blix. Chefen for våbeninspektionen fra 1997 til 1999, australieren Richard Butler, havde ikke længere opbakning i Sikkerhedsrådet, og det amerikansk-britiske forslag om at genindsætte svenskeren Rolf Ekeus, der havde været chef fra 1991 til 1997, kunne heller ikke vinde almindelig tillid.

Resultatet blev "kompromis-kandidaten" Hans Blix, der blev hentet tilbage fra sin pensionistkarriere i januar 2001. Han tiltrådte som chef for UNMOVIC - FN overvågnings-, verifikations- og inspektionskommission i marts 2001. Omkring 220 eksperter fra 44 forskellige lande er til rådighed for UNMOVIC, og dertil kommer et antal eksperter fra Det Internationale Atomagentur, der naturligt nok skal fokusere på Iraks nukleare programmer.

Ingen betvivler Hans Blix' kompetence, men især høgene i den vestlige verden mødte Blix med skepsis.

Kommer ikke for at ydmyge

En udtalelse som "Vi kommer ikke til Irak for at chikanere eller fornærme eller ydmyge dem", er i nogles øjne udtryk for en helt uacceptabel imødekommethed over for styret i Bagdad.

© AP GraphicsBank 2002

Det vakte også tydelig irritation i Washington, da Blix i september indledte forhandlinger med Irak om genoptagelse af våbeninspektionerne i Irak. Da Blix faktisk indgik en aftale med Irak, udvekslede talsmænd fra den amerikanske regering og Blix indtil flere skarpe bemærkninger. Blix konstaterede tørt, at han kun står til ansvar over for FNs Sikkerhedsråd. En tid så det ud til, at de første våbeninspektører faktisk ville ankomme til Bagdad den 15. oktober, sådan som aftalen i Wien lagde op til.

Men i sidste ende, efter en række møder med topfolk i Washington, bøjede Blix sig for USAs krav om, at våbeninspektionerne ikke genoptages, før Sikkerhedsrådet har vedtaget nye retningslinjer og rammer for inspektionerne i Irak.